

MINISTRY OF EDUCATION AND SCIENCE OF UKRAINE
Lesya Ukrainka Volyn National University
NON-GOVERNMENTAL ORGANIZATION
INSTITUTE OF ECONOMIC AND ENVIRONMENTAL AND ENERGY RESEARCH EUROPEAN
INSTITUTE OF FURTHER EDUCATION
WOJT OF GMINA GROMADSKA, POLAND
UNIVERSITY OF ECONOMY IN BYDGOSZCZ, POLAND
INSTITUTE OF ECONOMICS AND FORECASTING, NAS OF UKRAINE

**TRANSFORMATION OF NATIONAL AND REGIONAL
MODELS OF ECONOMIC DEVELOPMENT AND
LEGISLATION
IN THE CONDITIONS OF GLOBAL CHALLENGES**

Collection of scientific papers

Podhájska, Lutsk - 2021

UDC 334.78.005.35 (082)

Recommended for publication by the scientific council:
Scientific and technical NGO «Institute of Economic and Ecological and Energy
Research» (protocol №2 from 19.07.2021)
Lesya Ukrainka Volyn National University (Minutes № 11 of October 28, 2021)

Reviewers:

Chorny Roman - Doctor of Economics, Professor, Director of the Novovolynsk Educational and Scientific Institute of Management, Professor of the Department of Fundamental and Special Disciplines of the Western Ukrainian National University

Lyashenko Olena - Doctor of Economics, Professor, Vice-Rector for Scientific and Pedagogical Work and Quality Assurance in Higher Education of Lutsk National Technical University

TRANSFORMATION OF THE NATIONAL AND REGIONAL MODELS OF ECONOMIC DEVELOPMENT AND LEGISLATION IN THE CONDITIONS OF GLOBAL CHALLENGES: *Collection of scientific papers* / resp. ed. Kostiantyn Pavlov, Jozef Zaľko, Olena Pavlova, Liudmila Shostak. European institute of further education, Podhájska, Lesya Ukrainka Volyn National University, Lutsk, 2021. - 96 p.

ISBN 978-80-89926-17-6

The collection presents abstracts of reports at the International scientific-practical conference "Socially competent management of corporations in a behavioral economy", February 18, 2021. They reflect the theoretical foundations, prospects for ensuring the efficiency of economic entities, prospects for the development of corporations in the development of neo-industrial economy.

ISBN 978-80-89926-17-6
EAN 9788089926176

UDC 334.78.005.35 (082)

© European institute of further education, 2021
© Lesy Ukrainian Volyn National University, 2021
© Kostiantyn Pavlov, Jozef Zaľko,
Olena Pavlova, Liudmila Shostak,
2021

ЗМІСТ

<i>Alekseyenko L. Tulai O.</i> MANAGEMENT OF RATIONALIZATION OF LABOR RESOURCES IN THE CONTEXT OF FORMATION OF THE SOCIAL MARKET ECONOMY	5
<i>Бортнік С.</i> СОЦІАЛЬНА СТРАТЕГІЯ РОЗВИТКУ В ПІДПРИЄМНИЦЬКІЙ ДІЯЛЬНОСТІ ТА БІЗНЕС-КУЛЬТУРІ ВІТЧИЗНЯНИХ ПІДПРИЄМСТВ	7
<i>Венгер Л.</i> РОЗВИТОК БЛОКЧЕЙН ТЕХНОЛОГІЙ ДЛЯ ЦИФРОВОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ ТА ЕНЕРГЕТИЧНОЇ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ	10
<i>Волинець І., Коленда Н., Гаврилюк З.</i> УПРАВЛІННЯ РИЗИКАМИ ПІДПРИЄМСТВА В УМОВАХ ПАНДЕМІЇ COVID-19	12
<i>Галянт С., Павлова О., Новосад О.</i> ІННОВАЦІЙНІ АСПЕКТИ ДІЯЛЬНОСТІ ГАЗОРОЗПОДІЛЬНИХ ПІДПРИЄМСТВ ЗАХІДНОГО РЕГІОНУ	13
<i>Гобела В.</i> БЕЗПЕКОВИЙ АНАЛІЗ ЕКОЛОГІЗАЦІЇ	15
<i>Горін Н.</i> «РОЛЬ ДЕРЖАВИ ТА РИНКУ В ПОДОЛАННІ ПОСТСОЦІАЛІСТИЧНОГО ТРАНСФОРМАЦІЙНОГО СПАДУ В ЕСТОНІЇ»	17
<i>Данилюк Т.</i> РОЗВИТОК КОМПЛЕКСУ МАРКЕТИНГУ НА РИНКУ ПОСЛУГ В УМОВАХ СУЧАСНОЇ ЕКОНОМІКИ	19
<i>Джур О., Міро М.</i> РОЗРОБКА МОДЕЛІ УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ ШЛЯХОМ ВДОСКОНАЛЕННЯ СИСТЕМИ МОТИВАЦІЇ ПЕРСОНАЛУ	21
<i>Длугопольський О.</i> ЄВРОПЕЙСЬКІ СТАНДАРТИ АКРЕДИТАЦІЇ ОСВІТНІХ ПРОГРАМ ЗА УМОВ ДІДЖИТАЛІЗАЦІЇ ТА ГЛОБАЛЬНОЇ ПАНДЕМІЇ: ДОСВІД НАЗЯВО	23
<i>Єлісєєва Л.</i> ТРАНСФОРМАЦІЯ ДЕРЖАВНИХ ІНСТИТУТІВ ПІД ВПЛИВОМ МЕРЕЖИВІЗАЦІЇ ЕКОНОМІКИ	25
<i>Заворотній С.</i> ІНВЕСТИЦІЙНІ АСПЕКТИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ ДИНАМІКИ РОЗВИТКУ ЕКОНОМІЧНИХ СИСТЕМ	2
<i>Замора О.</i> ОСОБЛИВОСТІ ХЕДЖУВАННЯ ЦІНОВИХ РИЗИКІВ НА РИНКУ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОЇ ПРОДУКЦІЇ	29
<i>Карпінська Н.</i> ГАРМОНІЗАЦІЯ САНІТАРНОГО ТА ФІТОСАНІТАРНОГО ЗАКОНОДАВСТВА ІЗ ЗАКОНОДАВСТВОМ ЄС	32
<i>Колосок А.</i> СОЦІАЛЬНИЙ ЗАХИСТ НАСЕЛЕННЯ В КОНТЕКСТІ СУЧАСНИХ РЕГІОНАЛЬНИХ ТА ГЛОБАЛЬНИХ ВИКЛИКІВ	35
<i>Коротя М., Павлов К., Шабала О.</i> СПЕЦИФІКА ФУНКЦІОНУВАННЯ РЕГІОНАЛЬНИХ ГАЗОРОЗПОДІЛЬНИХ ПІДПРИЄМСТВ В СТРУКТУРІ ГАЗОВОЇ СФЕРИ ДЕРЖАВИ	37
<i>Кривов'язук І.</i> МОЖЛИВОСТІ ТА ЗАГРОЗИ РОЗВИТКУ ІННОВАЦІЙНОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА В УМОВАХ ПАНДЕМІЇ COVID-19	38
<i>Кудласевич О.М.,</i> ПРАВОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РОЗВИТКУ ВІТЧИЗНЯНИХ АКЦІОНЕРНИХ ТОВАРИСТВ В УКРАЇНІ: РЕТРОСПЕКТИВНИЙ АНАЛІЗ	41
<i>Кушніренко О.</i> МЕТОДИЧНІ ПІДХОДИ ДО ОЦІНКИ ІННОВАЦІЙНИХ ТРАНСФОРМАЦІЙ РЕГІОНІВ УКРАЇНИ В УМОВАХ ДІДЖИТАЛІЗАЦІЇ	43
<i>Лавренчук О., Демчук А.</i> ЗАХИСТ ТА ПРАВОВА ДОПОМОГА В УМОВАХ ПРОВЕДЕННЯ ОБШУКУ СУБ'ЄКТА ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ЧИ ГОСПОДАРЮВАННЯ	46

<i>Ліпич Л., Шостак Л., Хілуха О.</i> ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД СТАНОВЛЕННЯ ТА РОЗВИТКУ СОЦІАЛЬНОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА	47
<i>Лялюк А.</i> ЕМПІРИЧНИЙ МАРКЕТИНГ ЯК ОДИН ІЗ ВИДІВ ІННОВАЦІЙНОГО МАРКЕТИНГУ	50
<i>Mokhniuk A.</i> BUSINESS TRANSFORMATION IN THE NEW DIGITAL ECONOMY	52
<i>Небрат В.</i> ДЕРЖАВА І РИНОК: ІСТОРИЧНА ЗМІНА РОЛЕЙ В ЕКОНОМІЧНОМУ РОЗВИТКУ	53
<i>Ніколенко І.</i> СОЦІАЛЬНЕ БЮДЖЕТУВАННЯ ЯК ІНСТРУМЕНТ ЕФЕКТИВНОГО РОЗВИТКУ НАЦІОНАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ	56
<i>Новосад Д., Ющак А., Павлов К., Павлова О.</i> РИНОК НЕРУХОМОСТІ В УКРАЇНІ: ЖИТЛОВА ТА НЕЖИТЛОВА НЕРУХОМІСТІ	57
<i>Павлова С., Влох В.</i> ОСОБЛИВОСТІ РОЗКРИТТЯ ІНФОРМАЦІЇ В КОРПОРАТИВНОМУ СЕКТОРІ	60
<i>Павлова О., Павлов К., Букорос Т.</i> ВОДНЕВА ЕНЕРГЕТИКА В НАПРЯМІ РЕФОРМУВАННЯ ЕНЕРГЕТИЧНИХ СИСТЕМ	61
<i>Подлевський А., Подлевська О.</i> ДЕКАПЛІНГ ЯК ОБОВ'ЯЗКОВА УМОВА ПЕРЕХОДУ ДО ЦІРКУЛЯРНОЇ ЕКОНОМІКИ	63
<i>Рейкін В.</i> ЗАКОНОДАВЧИЙ БАЗИС ГЛОБАЛЬНОЇ ДЕОФШОРИЗАЦІЇ: АСПЕКТ КОНТРОЛЬОВАНИХ ІНОЗЕМНИХ КОМПАНІЙ	65
<i>Сак Т.</i> ОСОБЛИВОСТІ КОМЕРЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ БІЗНЕСУ В УМОВАХ ПАНДЕМІЇ COVID-19	67
<i>Саско О.</i> ВСТАНОВЛЕННЯ ОЗНАКИ СИСТЕМАТИЧНОСТІ НАСИЛЬСТВА ПРИ КВАЛІФІКАЦІЇ «ДОМАШНЬОГО НАСИЛЬСТВА»	69
<i>Сергієнко Т., Булава Н.</i> ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЯ ВЛАДИ ТА ОСОБЛИВОСТІ РЕГІОНАЛЬНОГО РОЗВИТКУ	71
<i>Сливка Т.</i> ЕВОЛЮЦІЯ ВЗАЄМОДІЇ ДЕРЖАВИ І КОРПОРАЦІЙ В ЛІБЕРАЛЬНІЙ МОДЕЛІ РИНКОВОГО ГОСПОДАРСТВА	73
<i>Слободянюк О.</i> ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ФОРМУВАННЯ СТРАХУВАННЯ МАЙНА В УКРАЇНІ	77
<i>Стрільчук Р.</i> СУТНІСТЬ СОЦІАЛЬНОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА	78
<i>Сур'як А.</i> РЕАЛІЗАЦІЯ ЕФЕКТИВНОЇ ЗАЙНЯТОСТІ ЯК ШЛЯХ ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ В СУЧАСНИХ УМОВАХ ГОСПОДАРЮВАННЯ	81
<i>Федонюк А., Шостак Л., Громик Ю.</i> НАСЛІДКИ ЦИФРОВІЗАЦІЇ БІЗНЕС-СЕРЕДОВИЩА	83
<i>Цимбалюк І.</i> ТЕРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ВИЗНАЧЕННЯ СУТНОСТІ ТА ЗМІСТУ ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЇ	86
<i>Шворак А.</i> ФАКТОРИ ЯКІ ВПЛИВАЮТЬ НА ФОРМУВАННЯ ЦІНИ НА ЗЕМЛІ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОГО ПРИЗНАЧЕННЯ	88
<i>Шостак Л., Цьось А., За'ко Ж.</i> ПРОБЛЕМИ СПІВРОБІТНИЦТВА БІЗНЕСУ ТА НАУКИ В УКРАЇНІ	89
<i>Ющишина Л.</i> ФАСИЛІТАЦІЯ ЯК ТЕХНОЛОГІЯ УХВАЛЕННЯ УПРАВЛІНСЬКИХ РІШЕНЬ У ГРУПІ	91
<i>Ярема Л.</i> ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ ЦУКРОБУРЯКОВОГО ПІДКОМПЛЕКСУ В УКРАЇНІ	93

усього попереднього розвитку, а також є відображенням обраного євроінтеграційного курсу держави.

Список використаних джерел

1. Годяк А. Деякі аспекти імплементації Глави 4 «Санітарні та фітосантарні заходи» Угоди про асоціацію. *Jurnalul juridic național: teorie și practică*. 2018. Вип. 2. Ч. 1. С. 43 – 48.
2. Питання проведення планування, моніторингу та оцінки результативності виконання Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони: Постанова Кабінету Міністрів України від 31 травня 2017 р. № 447. Офіційний вісник України. 2017. № 53. Ст. 1605.
3. Про виконання Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони: Постанова Кабінету Міністрів України від 25 жовтня 2017 року № 1106. Урядовий кур'єр. 2018. № 52.
4. Коваленко Т. О. Адаптація аграрного законодавства України до *aquis communautaire*: сучасний стан та перспективи. Пріоритетні напрями розвитку аграрного законодавства і права в сучасних умовах: матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. (Харків, 20 квітня 2018 року). Харків, 2018. С. 185 – 190.
5. Європейський Союз очікує від Ради остаточного ухвалення закону про держконтроль харчових продуктів. URL: <http://www.eurointegration.com.ua/news/2017/05/16/7065757>

Колосок А., к.е.н., доцент
ВНУ імені Лесі українки

СОЦІАЛЬНИЙ ЗАХИСТ НАСЕЛЕННЯ В КОНТЕКСТІ СУЧАСНИХ РЕГІОНАЛЬНИХ ТА ГЛОБАЛЬНИХ ВИКЛИКІВ

Постановка проблеми та її значення. За умов тотального зuboжіння населення проблема його соціального захисту набирає все більшої актуальності. Низький рівень заробітних плат, високі комунальні тарифи, значна кількість пільговиків, диспропорції між мінімальною та максимальною пенсією спричинюють соціальну напругу в суспільстві. Саме ефективна система соціального захисту повинна забезпечити гідний рівень життя населення та не допустити нових соціальних конфліктів.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Дослідженням проблем соціального захисту населення займалося багато вчених, зокрема : Данилюк О. І., Кришень О.В., Міщенко Л. О., Огінська А. Ю. та ін.

Зокрема, досліджуючи сучасний стан соціального захисту та соціального забезпечення населення в Україні Міщенко Л. О. дотримується думки: «що одним із напрямів ефективного використання бюджетних коштів у соціальній сфері є подальше провадження програмно-цільового методу. Саме розробка бюджетних програм в цій сфері забезпечить ефективне використання коштів, та забезпечить досягнення соціального ефекту»[5].

Кришень О.В. розглядає дану проблему з позиції регіонального підходу: «ефективність розроблення та реалізації соціальної політики в регіоні формується як результат соціальної компетентності представників депутатського корпусу

щодо цілей, принципів, методів, змісту та результатів трансформацій у ключових секторах соціальної сфери (охорона здоров'я, соціальний захист, освіта)» [4, 56].

Мета і завдання. Мета дослідження – обґрунтування теоретичних аспектів поняття «соціальний захист», дослідження динаміки і взаємозв'язку держаних соціальних стандартів в країні та особливостей соціального захисту у Волинській області. Відповідно до поставленої мети, визначено наступні завдання дослідження:

- розкрити сучасну сутність поняття «соціальний захист»;
- проаналізувати динаміку держаних соціальних стандартів в Україні;
- дослідити особливості соціального захисту у Волинській області.

Викладення основного матеріалу та обґрунтування отриманих результатів дослідження. Значною проблемою вітчизняної системи соціального захисту населення є невідповідність держаних соціальних стандартів реальній економічній ситуації в країні. Зокрема, це чітко відслідковується при аналізі динаміки та співвідношення прожиткового мінімуму та мінімальної заробітної плати за останнє десятиріччя.

Так з 2010 по 2021 року курс долара до гривні зріс в 3,54 рази, прожитковий мінімум в 2,65 рази, а мінімальна заробітна плата в 6,5 рази. Тобто у доларовому еквіваленті відбулося зростання мінімальної заробітної плати з 116 \$ в 2010 році до 212 \$ (+83,7%) в 2021 році і зменшення прожиткового мінімуму з 103 \$ в 2010 році до 77 \$ (-25,1%) в 2021 році. Дана ситуація пояснюється випереджаючим зростанням мінімальної заробітної плати у порівнянні з прожитковим мінімумом, що зумовлено зацікавленістю державних органів управління у зростанні надходжень від відрахувань єдиного соціального внесу (22% до фонду оплати праці), та не бажанням збільшувати соціальні витрати прив'язані до прожиткового мінімуму [2, 3].

Щодо соціального захисту населення у Волинській області, то станом на 01.01.2021 року 82,5 тис. родин області отримувало житлові субсидії, у середньому розмір компенсації складав 1550 грн. У зв'язку з карантинними обмеженням департаментами соціального захисту проведено автоматичний (без особистої присутності отримувачів) перерахунок житлових субсидій на опалювальний період 2020 - 2021 років. Окрім того, з 1 травня 2020 року згідно поданих нових пакетів документів призначено субсидію на житлово-комунальні послуги 14,1 тис. родин, а 1,4 тис. родинам було відмовлено через не відповідність вимогам.

За 2020 рік по субсидію на тверде паливо та скраплений газ звернулося 17,6 тис. родин, позитивне рішення отримали 15,5 тис. родин на загальну суму 56,2 млн. грн., середній розмір компенсації складав 3 443,71 грн. на сім'ю.

Пільги у грошовій готівковій формі на оплату житлово-комунальних послуг у 2020 році профінансовано на рахунки понад 12 тисяч осіб на загальну суму 101,5 млн. гривень, у безготівковій формі – понад 48 тисяч осіб на суму 196,3 млн. гривень. Готівкою пільгу на придбання твердого палива та скрапленого газу отримали 26,1 тисячі пільговиків на суму 42,2 млн. грн. [1].

Висновки. Проведений аналіз динаміки значень державних соціальних стандартів, показав їх збільшення у національній валюті, проте у доларовому

еквіваленті зросла лише мінімальна заробітна плата, а прожитковий мінімум зменшився, що призвело до загальної тенденції зменшення співвідношення прожиткового мінімуму до мінімальної заробітної плати.

У Волинській області лише на потреби з соціальних виплат протягом 2020 року було виділено 2,2 млрд. грн., які отримали 89,6 тисяч сімей. Характерною особливістю регіону є велика кількість отримувачів субсидій та пільг, що спричинено низьким середнім рівнем оплати праці, наявністю районів, що постраждали від наслідків Чорнобильської катастрофи, збільшенням кількості внутрішньо переміщених осіб, учасників антитерористичної операції та членів їх сімей.

З метою поліпшення добробуту громадян необхідно: сформувати стратегію подолання бідності в країні; перенаправити кошти з субсидювання населення на збільшення мінімальної заробітної плати; переглянути розміри та порядок формування прожиткового мінімуму; відмінити спеціальні пенсії, забезпечивши розрив між мінімальною і максимально пенсією не більше п'ятикратного розміру, замінити систему пільг адресними виплатами.

Перспективи подальших досліджень вбачаємо в розробці ефективних механізмів адресного соціального захисту населення, аби при мінімальних фінансових дотаціях досягнути максимальних соціальних стандартів.

Список використаних джерел

1. Волинська обласна державна адміністрація. URL: <https://voladm.gov.ua/> (дата звернення: 24.04.2021).
2. Державна служба статистики України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/> (дата звернення: 01.05.2021).
3. Індеси Мінфіну. URL: <https://index.minfin.com.ua/> (дата звернення: 01.05.2021).
4. Кришень О. В. Сучасні тенденції формування, реалізації та розвитку регіональної соціальної політики в Україні. *Державне управління та місцеве самоврядування*. 2020, №1(44), С 52-58.
5. Міщенко Л. О. Сучасний стан соціального захисту та соціального забезпечення населення в Україні в умовах децентралізації: напрями подальшого розвитку. *Ефективна економіка*. 2017. № 11. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=5867> (дата звернення: 04.05.2021).

Коротя М., к.е.н.,

генеральний директор АТ «Волинь газ»

Павлов К., д.е.н., професор,

завідувач кафедри підприємництва і маркетингу

Шабала О., аспірант

СПЕЦИФІКА ФУНКЦІОНУВАННЯ РЕГІОНАЛЬНИХ ГАЗОРОЗПОДІЛЬНИХ ПІДПРИЄМСТВ В СТРУКТУРІ ГАЗОВОЇ СФЕРИ ДЕРЖАВИ

Ефективність існування газової сфери України в цілому є залежною від об'єктів застосування ресурсів в газовому комплексі загалом. Проте, слід відмітити що перманентно матеріально-фінансові передумови діяльності підприємницьких структур з газопостачання та газорозподілу не відповідають

TRANSFORMATION OF NATIONAL AND REGIONAL MODELS OF ECONOMIC DEVELOPMENT AND LEGISLATION IN THE CONDITIONS OF GLOBAL CHALLENGES

Collection of scientific papers

Published in the author's edition.

The authors are responsible for the information contained in the publications.

Corrector:

L. Shostak

Technical editor:

L. Shostak

Publisher: European institute of further education,
Podhajska, Slovak Republic;
Lesya Ukrainka Volyn National University, Ukrainian.

Print run: 70 copies.

© European institute of further education, 2021
© Lesy Ukrainian Volyn National University, 2021
© Kostiantyn Pavlov, Jozef Zat'ko,
Olena Pavlova, Liudmila Shostak,
2021